

လိက်ပိုဒ်အောင်

ဝမ်းထီ 17 လှိုင်းကျေးဂတ်း 2010

တၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲ၊ မိုင်းတံးပွတ်းလၢဆး ခဆလွင်းသိုက်မၢဆး၊ ရှၢင်းရှီဆးတၢ၊ပၢင်တိုက်ဆးမိုင်းတံး

လုမ်းတူင်ဆိုင်သုဆးလံးဂူဆးတံး လံးပိုဒ်အောင်၊သၢဆးစတံးလွင်းသိုက်မၢဆး၊ ရှီတံးသၢင်းတၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲ၊ မိုင်းဆး-ရှီတံးတုင် ယွဆးပိဆးလွက်လံးသိုက်မၢဆး၊ ရှံးစွာဂ်းရှီတံးသိုက်မၢဆး၊ ရှၢင်းရှီဆးတၢ၊ပၢင်တိုက် ဆးမိုင်းတံးဆးယဝ်။

မိုင်းလံးလှိုင်းပူဆးမုးဆံ သိုက်မၢဆးလံးရှီတံးဆးတံးဂၢဆးဂၢ၊သၢင်းတၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲ 361 ရှီလုင်းမီးတိုင်း၊ ကဆးတေစၢမးစမးဆးမ့ဲစုင်းစလး၊ ပီဆးသီဆးတၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲ တၢ၊လတံးစၢမးထိုင်ပွတ်းဝဆးကွက်၊စုင်း ကွဆးတၢင်းသုတံး။ လုမ်းဂပ်းသၢဆးလွင်းဆးယိင်းတံး (SWAN) စလး၊ လုမ်းဂပ်းသုဆးလံးဂူဆးလိုင်တံး (SHRF) လံးရှုမ်းဂဆးရှီတံးကွက်၊ လံးငၢဆး လွင်းတံးလိဆးသုဆးမုးဆးမိုင်း ကဆးမီးရှီတံးတၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲ လံးလံးရှီတံးဂၢဆးမိုင်း လံးထုက်၊သိုက်မၢဆး ရှုမ်းသိမ်းကပ်လံး။ ပေးဝုးလဝ်းဆးဂၢ၊လှို ကမ်၊ပေးလှိုစလးစၢင်းပွင့်ဆးလိုင် လှိုင်းစပ်ထုက်၊သိုက်မၢဆးလွက်၊ငိုတ်းဝုး တၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲပီဆး စုင်းဂၢဆးလှိုင်းပွင့်သိုက်မၢဆးစလး၊ ဗွဲပွင့်ဂၢ၊တေကပ်သိုက်မၢဆး။

တၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲ တေလတံးဖျးစပ်းဆးစၢမးဂၢ ဆးလိဆးမိုင်းတံးပွတ်းလွင်၊ စလး၊ ပွတ်းလၢဆး စွင်တပွဲသိုက်မိုင်းဝုး (UWSA) ပီဆးလုမ်းဂိုတ်းသိုက်မၢဆး၊လှိုပိုဒ်ဆးလုမ်းဆိုင်ဆးမိုင်းတံး စလး၊ ကဆးကမ်၊ယွမ်းပိဆးတပွဲပံးလိဆးလိဆး။ လုမ်းဆး၊ သိုက်မၢဆးလံးတံး ရှံးလုမ်းဂိုတ်းသိုက်မၢဆးတံးသီင်း ပီဆး၊ရှီတံးတပွဲပံးလိဆးလိဆး။ သင်ဝုးသိုက်မၢဆးစွးစပ်းတိုက်မၢဆးတပွဲသိုက် ကမ်၊ဆး လုမ်းသိုက်လၢဝ်းစုင်းယိင်းဂွင်းဂၢ၊ သၢဆးစတံးသိုက်မၢဆးလှိုင်းဆးဆးဂၢ၊ တၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲ၊ဆး တေပီဆး ဗွဲဆးလိတၢ၊လှို၊တေ၊သုင်၊ စုင်းဂွင်းယွင်၊ စလး၊ မၢ၊မိုင့်လိုဆးယၢမ်း ရှံးထိုင်တံးပွတ်းဝုးဆးဆးလိဆးလှိုင်းလှို တၢ၊ဂမ့ဲရှီတံး သိုက်မၢဆးလံးပုးပုးသေမိုင်းကွဆးတၢင်း။

ယိင်းရှၢဆးဖျး လုမ်းဂပ်းသၢဆးလွင်းဆးယိင်းတံး ဝုး “ကဆးဆးကမ်၊လှိုလူတုဲဖွံးမ့ဲ၊ဂူဆးမိုင်းစီ၊ မဆးပိဆးလူတုဲဖွံးမ့ဲ၊ တၢင်း၊စုင်းစွင်မၢ၊မိုင့်လိုဆးယၢမ်း စလး၊ လူတုဲဂွင်းယွင်၊တပွဲသိုက်မၢဆးဂူလှို”။

တၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲဆး ယင်းတေလတံးစပ်းတံး ထုင်ထၢဆး၊ရှီဆးမိုင်းဂူဂ်း၊ မိုင်းသၢတ်၊ တိုက်လဝ်းလိဆးလိဆးမိုင်းထံးပွတ်းလွင်၊ စလး တွဆးလိုင်ရှံး၊ ကဆးလှိုင်းပွင့်သိုက်မၢဆးစလး၊ လဝ်းငိုဆးတိုဆးထံးစပ် တိုက်ဝၢင်းဖိဆးတၢ၊ တေ၊သုင်၊ထၢဆး၊ရှီဆး စလး၊ ရှီတံးရှုင်းဖျးဖျးသုင်၊စၢပဆးမိုင်းထံး။

“သိုက်မၢဆးလၢတ်းစလးလုမ်းဖျးဝုး ပၢင်လှိုဂ်းတံးဆး တေရှီတံးရှံးဂၢဆးမိုင်း ဆးမိုင်းမၢဆးလိက်လံး၊ ဂူလှိုဂး ပေးတူလှို လွင်းရှီတံးသၢင်းစပ်းတံး ပီဆးတွဆးတၢ၊ရှၢင်းရှီဆးပၢင်တိုက်ဆးဆးယဝ်” လံးပိုဒ်စမ်း ဖျးဂ်းရှုမ်းစေးမုးဆး လုမ်းဂပ်းသုဆးလံးဂူဆးလိုင်တံး လၢတ်းဆး၊ဆး။ မဆးလံးသိုက်မၢဆးဝုး “မိုင်းရှီမၢဆးမိုင်းမၢဆး ထုက်၊လီလှိုလီလီ ကွဆးတၢင်းတေမုး လှိုင်းငိုဆးတိုဆး ဆးဆးလိဆးပၢင်တိုက်လှိုင်းဆး”။

လုမ်းဂပ်းသၢဆးလွင်းဆးယိင်းတံး စလး၊ လုမ်းဂပ်းသုဆးလံးဂူဆးလိုင်တံး လင်၊လံးတိုက်သုဆးသၢဆးစတံး လုမ်းသိုက် မၢဆး ရှံးဂိုတ်းယိုတ်းဂၢဆးဂၢ၊သၢင်း တၢင်းလူတုဲဖွံးမ့ဲဂမၢးလီဝ်။

တံးဂပ်းသိုက် -

ယိင်းရှၢဆးဖျး 089 — 262 7848

လံးပိုဒ်စမ်း 085-637 5521

ဆၢင်းလၢမ်တွင်း 081-603 6655

လုမ်းဂပ်းသၢဆးလွင်းဆးယိင်းတံး (SWAN)
www.shanwomen.org

မုက်လုမ်းဂပ်းသုဆးလံးဂူဆးလိုင်တံး (SHRF)
www.shanhumanrights.org